

САНА ОЛОХ

ХАҔЫАТ

1931 СЫЛ АЛТЫННЫҔ
15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

ССКП ЧУРАПЧЫТААҔЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАА
ДЕПУТАТТАР ОРОУОННААҔЫ СОЗЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 21 (6938).

1990 сыл. Олунньу 17 күнэ.
СУВУОТА

Сыаната
3 харчы

ССРС Верховнай Советын сессиятын аһыллыыта

МОСКВА. (ССТА). Олунньу 14 күнүгэр Кремльте Союз Советын уонна Национальностар Советтарын холбоһуктаах мунньахтарынан ССРС Верховнай Советын үһс сессията үлэтин саадала. Сессияны иһирин талынан ССРС Верховнай Советын Председателя М. С. Горбачев аста.

Сессия күнүгэр бэлиэ-кэп арас уонна тыһа-һыннаах 50 бопуруоһу дүүллэһин бэлиэтээр, онтон 20-тэ бастагы уочарат көрүлүүтэ наадылар. Күнүгэр бэлиэһэрэ — чыгастаагы кэмтэ ССРС народнай депутаттарын уочарата суох сөһүнү ытырар туһунан ССРС Верховнай Советын Президиумун эһиттэ. Ону ытырымыны ССРС Конституциятыгар политическай система, бас билли, Советскай госу-дарствонь бөдөрүтүү бопуруостарыгар нэһэ ула-рытыллары киллэрэр, быһыҥ дойдубуттар демократическай президент-скай быһааһы олохтуур туһунан бопуруоһу кө-рөр наадата модьуйар.

Сессияга улахан бол-ломто төрүт буолар эконо-мическай Сокуоннар — бас билли туһунан, сир туһунан, социалистичес-кай предпритиэ, боуон систематын тустарынан, олохтоох бөһүн саада-һыны уонна олохтоох ха-һаайыстыба туһунан, социальнай хаһааннаах дьоһунаах Сокуоннар «курдуотар — бырайыакта-рыгар туһаайылыыа.

Национальнай политика эйгэтигэр законодатель-ствонь саргасхонитин улу-дуччу тирээн турар суол-талааһын учуоттаан, Вер-ховнай Совет комитетта-рыгар уонна палаталар бастайааннай комиссия-ларыгар нэһэ Сокуоннар бырайыактара: ССРС Сою-зтарын уонна союзнай рес-публикалар иһин ардыла-рыгар боломуочуулары арартааһын туһунан, ССРС Конституциятын

72 ыстатыйатыгар сеп тү-бэһиннэри союзнай рес-публикалар ССРС Союзта-рын састаабыттан тахсы-ларыгар сибээстөөх бопу-руостары быһаарымы бө-рүддөгүн туһунан — ко-руллуохтара. Депутаттар иһини тэҕэ граждандар национальнай тэг буолуу-ларын күөмчүлээһин уон-на ССРС территориятын биһр кэлиһин күөс өртү-нэн кэһин иһин эппэһи-нэһи мүүһүрдэр туһунан Сокуон бырайыаһын дүүллэһинтээхтэр.

Ону таһынан госу-дарствоннай нолуок инспекциятын бырааһтарын ту-һунан, ыксалдаах бала-һаанна правовой режи-мин туһунан уонна обще-ственнай бэрээдэги харыс-тааһынга ССРС ИДМ ис сарыаларын бырааһта-рын туһунан дойду прави-тельствоһунан кылаары-либт Сокуоннар быра-йыактарын көрөргө эти-дигэ. Бу Сокуоннар бы-райыактарыгар туһааннаах комитеттар уонна комис-сиялар бөһүдүрүн түмү-тэһиннэри киллэрнэхтэ-рэ. ССРС народнай депу-таттарын иһинэ сөһүн быһаарылыгыгар сеп түб-һиннэри, сессия ССРС Верховнай Советын буру-бу онорру бопуруостарыгар комитетин талыа-ра.

Сессия күнүгэр бэлиэ-кэп уонна үлэтин бө-рүддөгү ССРС Верхов-най Советын Президи-умун эһитлэри киллэрэн сессия мунньаһар ССРС Верховнай Советын Пред-седателя бастагы солбу-йаачы А. Н. Лукьянов төл эттэ. Кини сессия көрүүтүгэр Кини народ-най депутаттарын уоча-рата суох үһс сөһүн олунньу 27 күнүгэр иһи-рарга ССРС Верховнай Советын Президиумун эһитини киллэрдэ.

ССРС Верховнай Со-ветин сессията муус устар бүтүүтүгэр, түмүктэһэр саадаланар.

Платформа бырайыаһын дүүллэһини

«Гуманнай, демократическай социализмга» дии-партия XXVIII сөһингэр ССКП ИК Платформатын бырайыаһын дүүллэһини майһайгы сүһүөх, сыах-тааһы партиянай мунньахтарыгар кулун тутар 10 күнүгэр диири ытыллыа. Иһини сөһтэ бу бопуруос партия райкомун уочараттаах пленумугар, партий-най хаһаайыстыбаннай актив уонна оройуоннааһы ветерандар советтарын мунньахтарыгар нэһэ дүү-ллэһингэ туруорулуа.

Платформаны дүүллэһини эһбээтээн, партия райкомугар үлэ чааһыгар 21-732 №-дээх аһааһы телефон олохтоһо. Эһинлэр райком надыраһыгар сурутууна эһиэ иһирэхтэри сеп. Маны таһынан ССКП райкомун секретардара уонна отделларын сөһиэһиһэйдэрэ үлэ күнүгэр нэһэ 5 чааскаан по-мунньаһы, аһын да граждандары приемнааһына-ра олохтоһор.

Платформаны дүүллэһингэ активнай кыһтыһын ыларгытыгар ыһырабыт.

ССКП райкома.

1990 СЫЛ

Кулун тутар

4

күнэ.

Баскыһыанньа

РСФСР, Саха АССР

уонна олохтоох

Советтар народнай

депутаттарын

быыбардыр

күн

75 састаах Сэмэн оройуон — «Мугудай» совхоз кадровой булчу-та. Бачча састаах си-рини, үлэ ветерана ыраах үүтэһингэ хоно сыдыан булду-алды со-нордоноро кинини эрө сөхтөрөр. Семен Ники-форович сүрүннэһи бул-туур сирэ — Голый, Сы-ланг ыспыларын үрү-һэлэрэ, алаастара. Бу эгэр иһин үүтэһингэ эһит. Ааспыт сылга 1100 солкуобайдаах күндү түүһүгэр бул-таан, быһаһын 110 бырыһыан холордо. Кырдыраас булчут бы-һыл да сонор сулу-гар турунна. Сааһын тухары сүгүрүбүт ха-ра тыата Сэмэн орой-уонго баай баһааннын тосхойду.

Синьокка: С. Н. Красильников.
Т. Кардашевский
фотота.

СҮӨҮҮ КЫСТЫГЫН ТУРУГА

Аһыллык балансытын быһытынан, быһыты кыстыһа биһр усулуобу-най сүөһүгэ 13,5 ц аһы-лык эһиһкэ (а. е.), ол иһингэр Карла Маркс ааты-нан совхозка — 14,4, Су-буруускай аатынан сов-хозка — 15,7. Эрлиик Эрликин аатынан совхоз-ка — 13,5. «Чурапчы» совхозка — 11,9, «Мында-дайы» совхозка — 15,9, «Мугудай» совхозка — 11,3 ц а. е. аһылытаах иһирбипит. Бу ааспыт сыллааһытааһар 0,3 ц а. е. элбэх.

Быһынны турутууна биһр усулуобунай сүөһүгэ 7,9 ц а. е. тиксэр. Кы-стык түөрт ыйыгар ааспыт кыстык түөрт ыйын кы-та тэгээтээххэ 185 тон-наан элбэх үүтү ыта-быт. Өһириди фураһаай ыһахтап 921 кг үүт ыта-ла, ити быһырыһынты-тааһар 32 кг элбэх. Үүтү госуларствода туттары-ы абайзаталыһытэһи Эр-лиик Эрликин аатынан совхозтан ураты хаһа-айыстыбалар бары толор-дулар. Эһиһээтэһиһи түөрт ый түмүгүнэн 111,6 бырыһыан туолла. Иһи-тэһи 47 бырыһыан эрө бастагы сууртааһынан туттарылыһа. Ити бы-лырыһынтытааһар 22 бы-рыһыаннаан намыһах. Үүт хааһыһытааһар ордуу Субуруускай аатынан,

Карл Маркс аатынан сов-хозтарга нолотх: субу-руускайдар туттарбыт үүтүгүн 4,2 бырыһыан, маркстар кизини 13,9 эрө бырыһыан бастагы суор-тааһынан туттарылыһа. Ити түөрт ыйга 187 ынах сүөһү (ааспыт дьыла-лааһар 31-нэн элбэх), 40 сылгы (былырыһынты-тааһар 25-нэн элбэх) көн-нүһөн өллө. Ол иһингэр Эрлиик Эрликин ааты-нан совхозка — 58, «Чу-рапчы» совхозка — 42 ынах сүөһү.

Ыһыат сүөһүнү төлөү-түүгэ «Мындадайы» совхоз үүтүгүдүк үлэ-дир, Манаа бөрөһкү ор-то төлөһүүүгэ 69,1 кг тийдэ.

Быһылыгы кыстыһа, специаһтар аһааһыры-нан, 5619 ныйрэй кыла-лара куутуллар. Кулун тутар 1 күнүгэр диири 1595 ынах төрүүгэ. От-делениеларга ити ыйга диири төрөөбүт 40 оһу-с ныйрэйи талы аһал кэ-рөөчүгэ иһиһиһиһи уу-тууга туттарар сөрүк ту-рар. Ити эти эһбээһи биһр сүрүн резервтиһиан буолуора.

Быһынны турутууна 719 төрүүх ыһылыһа. Ордук элбэх ыһах Эрлиик Эрликин аатынан (223), «Мындадайы» (170) уон-на «Чурапчы» (119) сов-хозтарга төрөөтө. Ол

эрэри оройуон үрдүнэн төрүүххэ бөлөм оһуэ нолотх. Үүс фермаларга ынах төрүүр бөһөлөрө сүөхтар, телтиһиктар иһи-тиһи, клеткалар бөлөм-нөнэ, дезинфекцилаана иһиктэр. Ныйрэй көрөм-чүлэриһин оһыттаах дьон сүүмүрдэһэлэрэ наада.

Ветбаклаб о р а т о р и я аһаһытарын көрөһхө, каротин, кальций, белок иуорматтан намыһахтар. Маны сатарыһа көрө-дөх үлэһи улахан оһуо-лаах. Быһыһа 16 көрө-дөхтэн 4-дэ эрө үлэһир. Иһини таһынан кыһаа-ка гидропоннай үүнээһини сэттээххэ наада.

Тоһуруһууга оройуон үүтү госуларствода тут-тарыы быһаһын 55 тон-наан аһарда, онтон эт быһаһын — 3,3 тоннаан. Ааспыт сыллааһытааһар 52,5 тоннаан элбэх эт туттарылыһа. Үүт ый-дааһы быһаһын «Чура-пчы» совхоз эрө, эрэ Карл Маркс аатынан, «Мында-дайы», «Чурапчы», «Му-гудай» совхозтар толор-ботулар.

Быһынны күнүгэ орто-тууна 13,8 тонна үүт ы-нар, иһингэр 11,7 тонна госуларствода туттары-лар. Үүт орто сылта 4,1 бырыһыанга тегийэр. Кориотехтары үлэһтэр Болтоһо, Хатылы, Сыланг

Чурапчы. «Сага олох» хаһыат редакциятыгар

Эһиги хаһылыһыт нэһуэ оройуон үлэһиттэри-гар уонна бары олохтоохторугар РСФСР народ-най депутатыгар кандидаттартан биһрдэһэри-н быһыһынан иһигин көрсүһүүгэ иһин уонна ыалдыһыһах, аһааһ уонна истин сыһыаны көрдөрбүтүгүн иһин ис сүрэхтэн нахталбын тиздэргитигэр көрдөһүөн. Ити көрсүһүүлэр Кинилэр ыһаһаларын ордун дириһини билэр-бэр кыах биһрдилэр, иһигин чаһылхай өйдөбү-лэрини байыттылар, Саха сиригэр даһаны, Рос-сийскай Федерацияга бүтүннүүтүгэр даһаны улахан суолтааах бопуруостары үүс өртүнэн саһаһы толкуйдаан көрөрбөр күһэйдилэр. Би-риһэ кылгаһа, ону тэгэ Москуба суһаллык кө-тө оһсор наадата нэһэ уоһурук үүс нэһиһи-һэлээх пууннарыгар сылдыар, бары быһаарда-чылары кытары сирэй көрсөр кыаһы биһрдэ-тэһиһи хонойоһуөн. Уоһурууна иһирэр оройу-оннар, ол иһирэр Саха сирин бүтүннүүтүн оло-хтоохторун ыһаһалара уонна эрмнннлэрэ кэ-лэр да өртүгэр, куоластааһын түмүктэһиһи ту-тулууга суох, мин саһаай аһсааһат боллоһот-бөр буолуохтара. Истин билиһини кытары

РСФСР народнай депутатыгар кандидат
А. В. ВЛАСОВ.

отделениеларыгар күнүгэ-һи ыһа 8,2—12,8 центнер буоллаһына, көрөдөх үлэһээтэһи отделениелары-гар Хадаарга — 4, Хайа-сыһа — 4,1, Арыһааһа — 5, Маралааһыга — 4, Төлөһкө — 5, Чылаһара — 4,3 эрэ центнерга тег-ийэр.

Кылаһыһы сылгы ыһы-тыгар тоһуоһоһо, кэһи-һи күнүгэрэ 45 кыла-дыһтан иһиһиһиһиһи-бат, хаар чэрээс да буол-лар олус чыһээтэ. Ол тү-мүгэр сылгы аһыһыһа киирэ туруар. 11232 сыл-гыбыһыһтан 2317-тэ киир-дэ. Аһыһыһа көрөһтэ-тэһи улаханлык ырыһа-нааһыт 37 сылгы биирэ билдэр, онтон 22-тэ «Му-гудай» совхоз кизинэра. Өһэ кулуһааһыһа ха-һыһы үгэ 67-тэ тийдэ. Ор-дуу элбэх биһ «Чурапчы» уонна «Мындадайы» сов-хозтарга кулуһаата. Сыл-гыны аһыһыта 6 үлэһит, 7 трантор сыһырыһыһа. Мантан хааһыт көм-нэ совхозтар саллаһаһы-лара сылгыһыһтарга иһи-көмөнү оһурууга, трантор, үлэһит сыһырыһыта түс эһиһиһиһиһи сүүһтээх-тэр. Сылгы үөрдэриһи нэ-рийэн, туруктарыһи оһо-чуоһаһыһаа. Сылгыта туус, комбинорм аһыһар сирдэригэр бэраллаһиһа-да.

М. КИРИЛЛИН,
ОАПХ сүөһү иһиһи-гар ыһааһыһаа специа-лиһа.

почта
достойнай кнѣи

Тийа сирин социализм
сайддыгыт хаалдымтын ту
бунан илгиз нэмиз үгүс
тө көпсөтөр, туруорсар
буолдулар. Ити хаалыш
га олохтоох салата бу
руйа баарын эмиз умнуу
суохтаахпыт. Бэрт сото
рутаарыга днэрин билиги
мнэндираабылар, даган
хаалдыбыстын барытын
үбөз ханна эрэ баар
салаттага түнөрө олор
буппуз. Оттон Василии
Петрович сөөхөз дирен
тора буолуодуттан бөлүө
лөппит, кили хараба ха
тамар гына сайдына. Са
наан көрүт, бэрт мыгта
нам ийгэр сибээс өтдө
лөшкөтүн днэзтө, амбула
тория, Ого Днэзтө, тиги
би эктиир уонна ойгору
набиет, алта саастаа;
оролор үөрөпөр көрүлө

ОКОНЕШНИКОВ Самсон Самсонович
ууш мархан барыстан олбүтүгөн дини
кутурбанын тиздэллэр.